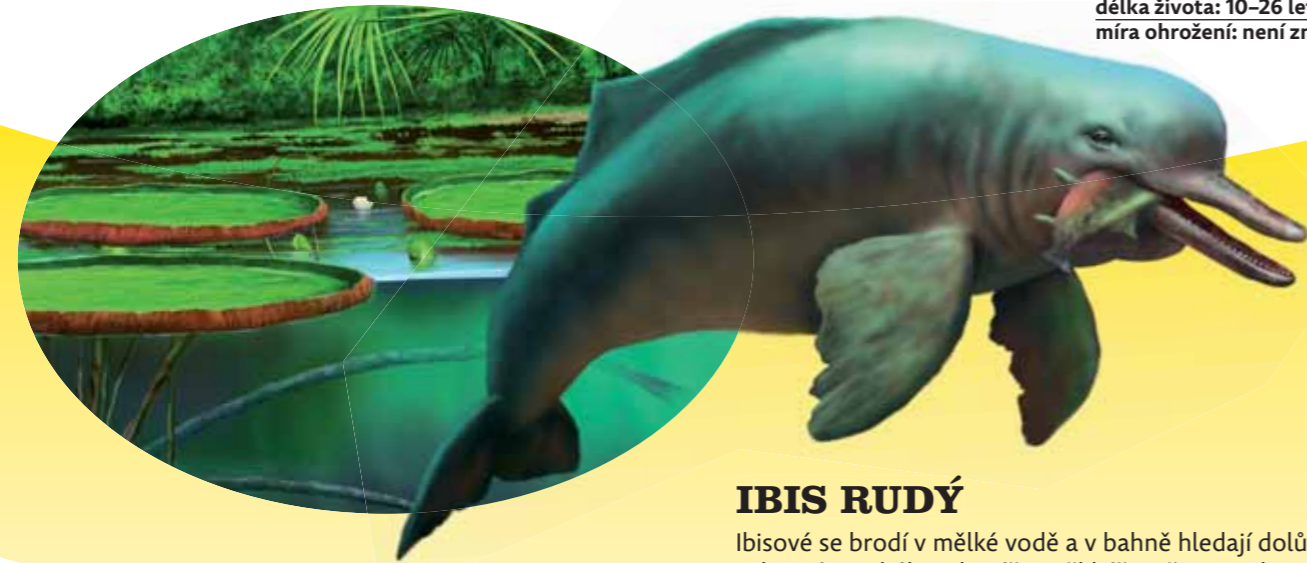

Amazonie

Delfínovec amazonský

Na Zemi žijí čtyři druhy sladkovodních delfínů a největší z nich je delfínovec amazonský. Delfínovci mají mimořádně ohebný krk, který jim dovoluje proplovat zatopeným lesem a účinně lovit v kalné vodě. Toto přizpůsobení je velice důležité, protože ryby, žáby a korýši, jimiž se delfínovci živí, se ukrývají mezi zaplavenými kořeny. Mladí jedinci jsou šediví, ale postupně se zbarvují do růžova. Jedná se o samotářský druh. Samice po jedenáctiměsíční březosti rodí jediné mládě a rok ho kojí.

Delfínovci mají hodně slabý zrak, ale jako ostatní druhy delfínů se orientují pomocí ultrazvuků, které se od okolních předmětů odrážejí zpátky k nim.

vědecké jméno: *Inia geoffrensis*
velikost: 1,7–3 m, 90–180 kg
délka života: 10–26 let
míra ohrožení: není známa

Jelikož vzor skvrn na těle každé pralesničky je jedinečný jako lidské otisky prstů, lze od sebe odlišit různé jedince.

vědecké jméno: *Dendrobates azureus*
velikost: 3–4,5 cm
délka života: 5–7 let
míra ohrožení: není ohrožena

PRALESNIČKA AZUROVÁ

Jasně viditelné zbarvení této žáby slouží jako varování pro predátory, které říká: „Stůj! Jsem jedovatá!“ Jed v jejich kůži ochromuje svaly a může způsobit smrt. Pralesnička se živí hmyzem, především mravenci, mouchami a housenkami. Samci před pářením samicím tiše zpívají. Samice zápasí o samce a vítězka si najde klidné místo v řece i se svým partnerem. Klade vajíčka, zatímco samec k nim přidává spermie, takže k oplození dochází mimo tělo. Později se vylíhne pět až deset pulců. Mladé žáby dosahují pohlavní dospělosti ve věku dvou let.

IBIS RUDÝ

Ibisové se brodí v mělké vodě a v bahně hledají dolů zahnutým zobákem korýše, měkkýše a červy. Jako většina brodivých ptáků mají dlouhé nohy s plovacími blánami, což je při pátrání po potravě užitečné. Hnízdí nedaleko od vody – přednost dávají stromům, které se naklánějí nad hladinu. Ibisové žijí v hejnech a při letu podél řeky vytvářejí formaci písmene V.

vědecké jméno: *Eudocimus ruber*
velikost: 55–60 cm, 650 g
délka života: 16–24 let
míra ohrožení: není ohrožen

Proč je ibis rudý tak jasně červený? Protože organizmy, jimiž se živí, obsahují molekuly takzvaných karotenoidů, které jsou červené, a tyto molekuly se dostávají do ptačího peří.

KOLIBŘÍK VLAŠTOVČÍ

Tito ptáci dávají přednost otevřeným prostranstvím, takže žijí na okrajích lesa, především v prostředním korunovém patře, ale potravu (nektar) si hledají i v patrech nižších a vyšších. Jejich zobák se vyvinul do dokonalého nástroje k sání nektaru z květů. Jde o příklad koevoluce, při níž se dva druhy přizpůsobují jeden druhému. Jejich pohárkovité hnízdo je vystlané trávou, mechem a lišejníkem a splené dohromady pavučinami. Samice kladou dvě bílá vajíčka. Mláďata se líhnou za 15 až 16 dní.

vědecké jméno: *Eupetomena macroura*
velikost: 15 cm
délka života: 3–5 let
míra ohrožení: není stanovena

Proč se kolibříci vznášejí ve vzduchu na jednom místě? Rostliny si nevyvinuly stupátko, ze kterého by se ptáci snadno dostali k nektaru, a tak se kolibříci musí vznášet ve vzduchu a mávat křídly rychlostí 200 kmitů za vteřinu.

V agresivním rozpoložení piraně vydávají s pomocí svalů připojených k plovacímu měchýři slyšitelné zvuky.

vědecké jméno: *Pygocentrus nattereri*
velikost: 20–50 cm
délka života: 20–25 let
míra ohrožení: není stanovena

PIRAÑA ČERVENÁ

Tyto ryby dávají přednost rychle proudícím vodám, kde je dostatek potravy. V zásadě jde o dravce, kteří pozrou všechno, na co narazí. Hlavní složku jejich jídelníčku tvoří ryby, hmyz, hadi a vodní rostliny, ale napadají i savce a živí se také mršinami. To jim vyneslo přezdívku „vodní hyeny“. Z hlediska přírodní rovnováhy se jedná o velice důležitou činnost, protože likvidují mrtvolu zvířat, které by mohly způsobovat epidemie. Agresivně se chovají jen tehdy, když mají hlad, když je v jejich teritoriu nízká hladina, když je poplašá nenadálý pohyb nebo když něco spadne do vody. V takovém případě napadnou daný předmět či tvora všechny najednou.

V období páření samice anakondy vylučuje chemickou látku zvanou feromon, jejíž vůně láká samce z okolí.

ANAKONDA VELKÁ

Anakonda patří mezi největší hady na světě. Jejich život je úzce spjatý s vodou, protože jde o skvělé plavce, kteří jinde prakticky neloví. Tiše číhají, dokud se kořist dostatečně nepřiblíží, pak ji popadnou, obtočí se kolem ní a udusí ji. Anakondy dokážou vykloubit spodní čelist, aby spolklý oběť vcelku. Pozrou-li velkou kořist, mohou ji trávit až několik měsíců. Tento druh je vejcoživorodý a samice rodí až sto malých hadů (dlouhých 70–80 cm). Mnoho z nich však uloví jiní predátoři, takže jen málokterý se dožije dospělosti.

vědecké jméno: *Eunectes murinus*
velikost: 6 m, 140–180 kg
délka života: 10 let
míra ohrožení: není ohrožena